

Enes Bin Mâlik

Resûlullahın hizmetçisi.

Medîneli çocuklar hem koşuyor, hem de sevinçle bağırarak etrafı çınlatıyorlardı:

- Resûlullah efendimiz geldi! Kâinâtın efendisi geldi!

Günlerce, aylarca, beklenen Allahın Resûlü işte geliyordu...

Çocuklar arasında en coşkulu, şüphesiz Hazret-i Enes idi. Ancak 9-10 yaşlarındaydı. Bütün varlığıyla koşuyor, sevinç çığlıkları atıyordu. Dikkatle bakmasına rağmen, Âlemlerin Efendisini bir türlü göremedi.

Müjdeyi verin!

Bir müddet daha, o heyecanla koştular, bağırıyorlardı. Nihayet Kusvâ adlı develeri üzerinde, Resûlullah efendimiz ve arkadaşları göründüler. Kalpleri duracak gibiydi. Medîne'nin epeyce dışındaydılar. Bir Müslüman amca, Küçük Enes ve arkadaşlarına dedi ki:

- Koşun! Medînelilere müjdeyi verin! Sevgili Peygamberimizin teşriflerini bildirin!

Bunun üzerine çocukların yarısı, nefes nefese şehre koşmaya başladı. Büyük müjdeyi ulaştırmak için, son gayretlerini sarfediyorlardı. Bu haberi sabırsızlıkla bekleyen sayısız Müslüman, Medîne ufuklarında doğan Nûr'a doğru yarıştılar. Bütün insanların ve cinlerin Peygamberini karşılamak için, acele ettiler.

Her taraftan sesler yükseliyordu:

- **Vedâ tepelerinden ay doğdu üstümüze.**
- Buyurunuz yâ Resûlallah, bize buyurunuz.
- Safâ geldiniz sevgili Peygamberimiz, safâlar getirdiniz...
- Hürmet ve şerefle Sizi selâmlıyoruz, ey Allahın Sevgilisi.
- İnşâallah Medîne'de, emniyet ve huzûra kavuşacak ve kavuşuracaksınız.

Resûlullah efendimiz böyle sesler arasında şehre girdiler.

Sevgili Peygamberimizin yanlarında, en yakın dostları Hazret-i Ebû Bekir bulunuyordu. Kadınlar ve çocuklar, şiirler okuyorlar, hangisinin Resûlullah olduğunu birbirlerine soruyorlardı.

Medîne kurulduğu günden beri, böyle sevinçli ve heyecanlı anlar yaşamamıştı. Müslümanların çoğu Efendimizi; kendi evlerine götürmek, misâfir etmek şerefine erişmek istiyordu. Bu sebeple, Kusvâ'nın yularını yakalamaya çalışıyorlardı. Fakat sevgili Peygamberimiz buyurdu ki:

- **O'nu serbest bırakınız. Kimin evi önünde durursa, oraya misâfir oluruz, İnşâallah.**

En sonunda Ebû Eyyûb Hâlid bin Zeyd hazretleri, bu şerefe kavuştu. Efendimiz, bir müddet için, O mübârek zâtın evinde misâfir kaldılar.

Artık bütün Medîneli Müslümanlar için, Resûlullaha hizmet yarışı başlamıştı. Herkes ellerinde ve evlerinde ne varsa, ikrâm ediyordu.

Fakirin hediyesi

Ümmü Süleym de, oğlu küçük Enes'in elinden tutarak; sevgili Peygamberimizin huzûruna gelerek dedi ki:

- Yâ Resûlallah! Bizler zengin değiliz. Size takdim edecek, fazla bir şeyimiz yok. Ancak çok sevdiğimiz şu küçük oğlumuzu, hizmet etsin diye, size armağan ediyoruz. Lûtfen kabûl buyurunuz!

Peygamberimiz, bu içten gelen teklife pek memnun kaldılar. Küçük Enes'in başını okşayıp, duâ ettiler. Ana ve babasını kırmayıp, onu, yanlarına aldılar. Medîne dışında koşa koşa Efendimizi karşılayan bu küçük Müslüman, meğer kendi saâdetine doğru koşuyormuş! Böylece iki cihânın Efendisiyle, gece ve gündüz beraber olmak saâdetine kavuşmuş oldu.

O da, bu büyük ni'metin karşılığını ödemek için, büyük gayret sarfetti. Efendimizin hiçbir sözlerini kaçırmadan, dikkatle hizmet etti.

Sevgili Peygamberimiz Enes bin Mâlik'e, sanki çocuk değil de; olgun bir insan gibi davranıyorlardı. Bir kerecik yüzlerini astığı görülmedi. Sert konuştukları işitilmedi. O'nun minik kalbini kırdıkları, incittikleri duyulmadı.

İşte o sıralarda bir gün, küçük Enes, arkadaşlarıyla birlikte oyun oynuyorlardı. Hazret-i Peygamber, çocuklara doğru yaklaştılar. Sevgiyle selâm verdiler. Onlar da hürmetle, selâmlarını aldılar. Sonra Efendimiz yavaşça, Enes'in elinden tuttular. Birlikte, az ilerdeki duvar dibine yürüdüler. Orada O'nun kulağına, bir şeyler söylediler.

Ümmü Süleym'in akıllı oğlu, derhal koşarak uzaklaştı. Belli ki Efendimiz kendisine, vazîfe vermişlerdi. Kendileri de, o duvar dibine oturdular. Beklemeye başladılar...

Epeyce sonra Hazret-i Enes, koşarak geldi. Hazret-i Resûle öğrendiklerini arzetti. Resûlullah efendimiz oradan memnun ayrıldılar.

Niçin geciktin?

Yaşı küçük, vazîfesi büyük Hazret-i Enes; daha sonra evine geldi. Hava kararmak üzereydi. Annesi O'nu, merakla bekliyordu. Hemen sordu:

- Nerede kaldın yavrucuğum? Niçin geciktin?

Oğlunun gözleri, pırıl pırıldı. Cevap verdi:

- Efendimiz, bir işe gönderdiler anneciğim. O yüzden geç kaldım.

Hazret-i Ümmü Süleym daha da meraklandı:

- O iş, neydi?

- Sırdır, cevabını verdi ve sustu.

İşte o zaman anesi:

- Âferin oğlum! Resûl-i Ekremin sırlarını, dâimâ muhafaza et, sakla. Onları hiç kimseye açıklama. Bütün ömrünce böyle davran, diye tenbih etti. Sonra da sevgiyle, oğulcuğunu bağına bastı.

Aylar ve yıllar geçiyor, küçük Enes; sevgili Peygamberimizin yanlarında büyüyordu. O şerefli ocakta terbiye ediliyordu. Dâimâ birlikte abdest alır, namaz kılar, oruç tutarlardı.

Kıyâmet ne zaman?

Bir gün mescid-i şerîfe, çölden bir adam geldi. Efendimiz, namaza durmak üzere idiler. Ama adamcağız soruverdi:

- Yâ Resûlallah! Kıyâmet, ne zaman kopacak?

Sevgili Peygamberimiz namaza başladılar. Namazı bitirip, selâm verdikten sonra:

- **Kıyâmeti soran nerede?** diyerek bakındılar.

O kimse cevap verdi:

- Buradayım, yâ Resûlallah!..

- **Kıyâmet için, ne hazırladın?**

Soruyu soran kimse mahcûb bir hâlde arz etti ki:

- Anam babam, Sana fedâ olsun ey Allahın Resûlü! Yazık ki kıyâmet için, fazla bir hazırlığım yok. Ne fazla oruç tutabildim; ne namaz kılabildim. Sâdece, Allah ve Resûlünü çok seviyorum.

Bu cevap üzerine, sevgili Peygamberimiz şöyle buyurdular:

- **İnsan kıyâmette, sevdikleri ile beraber olur.**

Bunu duyan Müslümanlar, başka hiç bir müjdeye; bu kadar sevinmediler.

Hazret-i Enes iyi günlerde, sıkıntılı anlarda, İslâm için yapılan savaşlarda; dâima Efendimizle birlikte idi. Resûlullahın gazâları, fazla olmakla beraber; savaş yapılanı dokuz tanedir: Büyük Bedir, Uhud, Hendek, Benî Kureyzâ, Benî Mustalak, Hayber, Mekke'nin Fethi, Tâif ve Huneyn Gazâlarıdır. Hazret-i Enes bunların çoğuna iştirak etti. Kâinatın Efendisini hiç terk etmedi. Hizmetlerini, bir an için bile aksatmadı.

Zaman ilerledikçe Ümmü Süleym'in küçük oğlu Enes; 20 yaşlarında bir delikanlı oldu. Zekâsı, terbiyesi, ilim ve cesâretiyle; yaşitlarını geride bıraktı. Hazret-i Enes bu arada şâhid olduğu olayları sonraki âlimlere nakletti. Resûlullahın son günlerindeki bir hâdiseyi şöyle anlatır:

Sizleri ağlatan nedir

Bir sabah Hazret-i Ebû Bekir ve Hazret-i Abbâs, beraberce yürüyorlardı. Bir topluluğa rastladılar. Bunlar, Medîneli Müslümanlar idiler. Hepsi de, üzüntüyle ağlaşıyorlardı. Kalbi çok rakik, hassas, yumuşak olan Hazret-i Ebû Bekir sordu:

- Ey Kardeşlerim! Sizleri ağlatan şey nedir?

- Bizler, Resûlullah Efendimizin huzûrunu düşünüyoruz. O'na ağlıyoruz.

Gerçekten sevgili Peygamberimiz, bir müddetten beri rahatsız idiler. Bunu bilen Medîneliler öbek öbek toplanıp, üzüntülerini paylaşıyorlardı. Yüreği, sevgi ve ayrılık üzüntüsüyle çarpan, Hazret-i Ebû Bekir de ağladı. Biraz sonra da, Efendimizin mübârek evlerine vardı. Gördüklerini, duyduklarını saygı ile

arzetti.

Sevgili Peygamberimiz çektiği bütün acılara rağmen, mescide geçtiler. Bunu gören Eshâb-ı kirâm da oraya koşuştular. Efendimizin üzerlerinde, uzun bir hırka ve başlarında, siyah sarık bulunuyordu. Güzel bir hutbe okudular. Önce Allaha hamd ve şükrettiler. Sonra da ağır ağır buyurdular ki:

- Ey Nâs! Sizlere, Ensârı ya'nî Medîneli Müslümanları vasiyet ediyorum. Diğer insanlar çoğalıyor. Ensâr ise azalıyor. Onlar, kendi zararlarına bile olsa, size karşı vazîfelerini yerine getirdiler. Artık sizler de, Onları kollayın. İstemiyerek sizlere, bir kusurları dokunursa; o kusurlarından vazgeçiverin!

Bu, sevgili Peygamberimizin son Hutbeleri oldu. Bir daha minbere çıkamadılar. Dünya hayatlarını ve Peygamberlik vazîfelerini, şerefle tamamladılar.

Her ikisini de gördüm

Gözyaşları arasında, Hazret-i Enes dedi ki:

- Sevgili Peygamberimizin Medîne'ye geldikleri günü de, vefât ettikleri günü de gördüm. Müslümanlar birincisi kadar sevinçli; ikincisi kadar elemli gün yaşamadılar.

Hazret-i Enes'in babası Mâlik, hicretten önce Müslüman olmamış ve Hazret-i Enes'in annesi Ümmü Süleym ile kavga etmiş ve evden ayrılmıştı. Çıktığı bir seferde ölmüştü. Ümmü Süleym daha sonra Ebû Talhâ ile evlenmişti.

Hazret-i Enes bütün gazâlara katıldı. Büyük Bedir zaferinde, 12 yaşında olduğu hâlde, savaş alanında idi. Efendimizin vefâtlarında 20 yaşında bulunuyordu. 70-80 yıl daha yaşadı. Efendimizin en yakınlarında bulunduğu için; O'nun bütün emir ve yasaklarını çok iyi biliyordu. Bunları olduğu gibi, Müslümanlara nakletti. Uzun ömrünü yalnız, bu işe vakfetti.

Hazret-i Ebû Bekir devrinde, Bahreyn'de zekât ve vergi toplamaya memûr edildi. Hazret-i Ömer zamanında, Basra'ya yerleşti. Hayatının sonuna kadar orada, ilim öğretmeye devam etti. Çok ve kıymetli talebeler yetiştirdi. Hasan-ı Basrî hazretleri, bunlar arasındadır. 100 yaşlarında, Basra'da vefât etti.